יום ה', י"ח בחשון תשס"ז (09 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

...האם הבחירות שלנו יעלו לנו מחיר, חלילה, או יעלו לנו טוב? לשם כך, אנו זקוקים לעזרה...

בפרק תהלים **פ"ה** שהמשלימים את ספר התהלים פעם בחודש אומרים ביום י"ז בחודש [אתמול], אומר המשורר: "חֶסֶד-וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ; צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ. אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח; וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף." [שם 11-12] מסביר לנו המדרש את ההתרחשות מאחורי פסוקים אלה:

=... הגיע היום הששי [בימי הבראשית], והקב"ה מתחיל לדון בבריאת האדם. מיד מתחילה מריבה בין המלאכים לפני כסא הכבוד: אלו אומרים שכדאי לברוא, ואלו אומרים שלא. ומתחילים לשקול - האם הרווח גדול מההפסד, האם הסיכון שווה את הרווח? באופן בלתי צפוי, הדעות שקולות, והקב"ה משליך את אחת הדעות אל הארץ - את ה**אמת** - כדי להקל על ההכרעה. הדרך עכשיו סלולה, והקב"ה בורא את האדם. המדרש לא מסביר לנו למה הקב"ה הכריע במקום בו הדעות היו שקולות, ומדוע נצרך להם מלכתחילה. זה נשאר בגדר מיסתורין. כאילו ידע המדרש שאת המסקנה שלו לא נוכל לקבל, המדרש מסביר לנו כיצד האמת ניצלה. האמת לא נשארת קבורה בארץ, והקב"ה, בשל חשיבותה, מצמיח אותה מהארץ. חסד, אמת, צדק ושלום. הפסוקים שבונים את המדרש הזה נמצאים בתהלים (פ"ה), מזמור שמתאר בקשה למחילה על חטאים. המזמור מבקש מהקב"ה להחזיר עטרה ליושנה: לשכון מחדש בישראל ולקבץ שוב את בני ישראל ולהופכם לעם: "לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי-קֹרַח מִזְמוֹר. רָצִיתָ ה' אַרְצֶךָ; שַׁבְתָּ, שבות (שְׁבִית קרי) יַעֲקֹב. נָשָׂאתָ, עֲוֹן עַמֶּךָ; כִּסִּיתָ כָל-חַטָּאתָם סֶלָה. אָסַפְתָּ כָל-עֶבְרָתֶךָ; הֵשִׁיבוֹתָ, מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. [שם 1-4]

בפסוק י"א אומר המשורר: "חסד ואמת נפגשו, צדק ושלום נשקו". פְּשַׁט הפסוק הוא, שסוף כל סוף, לכשנקבל מחילה מהקב"ה - חסד ואמת יפגשו ויתחברו, וכך גם הצדק והשלום. מעניין לשים לב שמה שבמזמור נראה כמפגש של חברים, מתואר במדרש כמפגש של יריבים. אולי זאת הסיבה שהמזמור מפגיש ביניהם - כי הם היו יריבים, כי יש סתירה מסוימת ביניהם שאנו מקווים שהקב"ה יוכל ליישב.

[http://www.kipa.co.il/hibbur/show.asp?n=14392]

אנו, בשר ודם, חיים עדיין במציאות 'קצת אחרת'. הדברים לנו אינם ברורים. כל אחד רואה תמונה אחרת, רואה 'אמת' אחרת. יש בכל אמת קצת שקר, יש בכל שקר קצת אמת. אולי משום כך, אנו פועלים להרבות חסד, להרבות צדקה, ולהרבות שלום. וכן, כאשר רואים ש'אחרים' לא תמיד פועלים כך, יש אכזבה, יש אפילו תרעומת, לפעמים. כדאי לכל אחד לחזור למראה מידי פעם...

ואולי דרך טובה אחת מוצעת בפרשת השבוע, לכל אחד מאיתנו שטרם זכה לתקשורת ישירה (דו-סטרית) עם הקב"ה – בשעה ששרה מְצַוָּה על אברהם בעלה לגרש את ישמעאל מהבית, "ותאמר ... גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק." "וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודות בנו. ויאמר אלוקים אל אברהם, אל ירע בעיניך על הנער ועל אֲמָתֶךָ, כל אשר תאמר אליך שׂרה, שמע בקולה..." [בראשית כ"א 10-12]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{23}	(י-ם): 16^{08}	(ת"א): 16^{22}	(חיפה): 16^{12}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{20}	(י-ם): 17^{21}	(ת"א): 17^{22}	(חיפה): 17^{20}

פרשת השבוע: "וַיֵּרָא" [בראשית י"ח 1 –כ"ב 24] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.